

הודעה לעיתונות

פקס' 02-6521340 http://www.cbs.gov.il info@cbs.gov.il

ירושלים, יד' באייר תש"ע
28 באפריל 2010
088/2010

עדכון נתונים בקובץ המקושר (29/04/2010): ראו לשונית "רשויות מקומיות", שורות 176-177.
עדכון שנה בקובץ המקושר (10/05/2010): ראו לשונית "עיריות", "מועצות מקומיות" ו-"מועצות אזוריות" בקטגוריה
חיוב ארנונה לפי סוג נכס.

הרשויות המקומיות בישראל 2008

Local Authorities in Israel - 2008

- בשנת 2008 הסתכמה צריכת המים העירונית ב-83.8 מ"ק לנפש בעיריות¹ ובמועצות מקומיות, לעומת 87.1 מ"ק בשנת 2007.
- ב-127 רשויות המקומיות נרשם גירעון תקציבי בשנת 2008, לעומת 109 ב-2007

בקרו בייצא לאור פרסום נוסף בסדרת הפרסומים על הרשויות המקומיות: "הרשויות המקומיות בישראל 2008", הפרסום יועלה לאתר האינטרנט של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

הפרסום משותף ללשכה המרכזית לסטטיסטיקה ולמשרד הפנים, והוא כולל נתונים פיזיים - מידע לגבי אוכלוסייה, חינוך, רווחה, תשתיות, בנייה וכד', ונתונים כספיים (נתוני ביצוע תקציב) לשנת 2008. בפרסום נתונים של 250 הרשויות המקומיות בישראל (עיריות, מועצות מקומיות ומועצות אזוריות).

[קובץ ראשון המכיל את עיקר נתוני הפרסום מופיע באתר האינטרנט של הלמ"ס](#). בעת ההוצאה לאור של הפרסום הסופי, יצורפו לאומדני האוכלוסייה השוטפים, נתוני אוכלוסייה לפי מפקד האוכלוסין 2008.

[נתונים נבחרים מתוך הפרסום:](#)

קצבאות ילדים

ברשויות שאוכלוסייתן בעלת אופי חרדי או רשויות שאוכלוסייתן בדווית, נמצא אחוז גבוה של ילדים במשפחות גדולות (+5 ילדים), המקבלות קצבאות ילדים, זאת בדומה לשנים קודמות. מבין העיריות, האחוז הגבוה ביותר נרשם בביתר עילית (65.8%), ברהט (62.2%), במודיעין עילית (59.8%) ובבני ברק (55.0%). מבין המועצות המקומיות, האחוז הגבוה ביותר נרשם בערערה-בנגב (70.8%), בחורה (69.2%), בתל שבע (65.7%) ובשגב-שלום (64.9%).

¹ בשנת 2008 קיבלו כפר קאסם ומודיעין עילית מעמד מוניציפלי של עירייה.

כתבה : שולמית מקסימוף

לקבלת הסברים ניתן לפנות אל יחידת קשרי עיתונות בטל' 02-6527845

צריכת מים בעירויות ובמועצות מקומיות

צריכת מים עירונית – סה"כ - כוללת צריכה למגורים, לחינוך וספורט, לגינון ציבורי, לבנייה, לבתי מלון, למסחר ומלאכה ועוד. בשנת 2008 הסתכמה צריכת המים העירונית בעירויות ובמועצות מקומיות בכ- 554 מיליון מ"ק (83.8 מ"ק לנפש). צריכת המים העירונית לנפש הייתה 84.8 מ"ק בעירויות, לעומת 78.1 מ"ק לנפש במועצות מקומיות.

צריכת מים למגורים - הממוצע (בעירויות ובמועצות מקומיות) של צריכת מים למגורים לנפש ב-2008 היה 59.4 מ"ק בהשוואה ל-61.2 מ"ק לנפש שנרשם ב-2007. הרשויות שבהן צריכת המים לנפש הגבוהה ביותר הן מועצות מקומיות בעלות רמה חברתית-כלכלית גבוהה (8-10 בדרוג). הרשויות שבהן הצריכה הנמוכה ביותר הן מועצות מקומיות במגזר הערבי ורשויות מקומיות יהודיות המאופיינות באוכלוסייה חרדית וברמה חברתית-כלכלית נמוכה (1-3 בדרוג).

מבין העירויות, צריכת המים למגורים לנפש **הגבוהה** ביותר נרשמה בהרצלייה (93.9 מ"ק), באילת וברמת השרון (88.3 מ"ק) בכל אחת מהן) בעוד שצריכת המים למגורים לנפש **הנמוכה** ביותר נרשמה בסחנין (35.4 מ"ק), במודיעין עילית (37.1 מ"ק) ובביתר עילית (37.6 מ"ק).

פסולת מוצקה ביתית, פסולת מסחרית וגזם²

כמות הפסולת ליום עמדה בשנת 2008 על 1.7 קילוגרם לנפש בממוצע כלל ארצי (בדומה לשנת 2007). כמות הפסולת **הגבוהה** ביותר מבין העירויות נרשמה באילת (3.4 ק"ג לנפש) בטבריה (3.1) ובתל אביב-יפו (2.7) והכמות **הנמוכה** ביותר נרשמה במודיעין עילית (0.9) ובכפר קאסם (1.0). העירויות שבהן כמות הפסולת לנפש היא הגבוהה ביותר הן עירויות שבהן מספר השוהים שאינם דיירים (תיירים, מועסקים) גדול, בשל היותן מרכז תירות או מרכז עסקים.

מבין המועצות המקומיות הכמויות **הגבוהות** ביותר של פסולת לנפש נרשמו בכפר שמריהו (5.8), בסביון (5.3) ובבאר יעקב (4.3), והכמויות **הנמוכות** ביותר נרשמו בערערה בנגב, בכסיפה ובעין מאהל (0.5) ק"ג לנפש בכל אחת מהן.

נתוני ביצוע תקציב רגיל³ 2008

(הגדרות בסוף ההודעה)

הכנסות⁴

הכנסות הרשויות המקומיות בתקציב הרגיל בשנת 2008 הסתכמו ב-40,695 מיליוני ש"ח, ירידה ריאלית של 2.7% (לעומת שנת 2007, בה נרשמה עלייה ריאלית של 6.4%). ב-138 רשויות נמדדה ירידה ריאלית בהכנסות בתקציב הרגיל. מבין העירויות, בכפר סבא נרשמה ירידה ריאלית גדולה בהכנסות של 23.4%, בהוד השרון ובעיר כרמל - ירידה של 17% בכל אחת מהן.

² - הנתונים המוצגים מתייחסים רק לרשויות שביצעו מדידה בפועל ודווחו ללמ"ס או למשרד להגנת הסביבה.

- דירוג הנתונים בוצע עבור 210 רשויות.

- בחישוב הנתון הכלל ארצי ולפי סך הכול עירויות, מועצות מקומיות ומועצות אזוריות, נכללו גם נתונים ש"נזקפו" (פעולה סטטיסטית) לרשויות שלא התקבלו מהן נתוני מדידה בפועל.

³ ללא: עירויות טייבה ונצרת, מועצות מקומיות באר יעקב ומעלה אפרים.

⁴ הכנסות בתקציב הרגיל כוללות הכנסות עצמיות+השתתפות ממשלה+הכנסות והעברות חד פעמיות.

הכנסות עצמיות – הכנסות שהרשויות עצמן גובות

ההכנסות העצמיות ב-2008 הסתכמו ב-26,432 מיליוני ש"ח, ירידה ריאלית של 3.0% בהשוואה לשנת 2007. ב-137 רשויות חלה ירידה ריאלית בהכנסות העצמיות בשנת 2008. ההכנסות העצמיות היוו כ-65% מהתקציב הרגיל של הרשויות המקומיות בדומה לשנת 2007. הרשויות שבהן אחוז ההכנסות העצמיות מהתקציב הרגיל הוא הגבוה ביותר, מאופיינות ברמה חברתית-כלכלית גבוהה או שקיימת בהן פעילות מסחרית ענפה. הרשויות המקומיות הנמצאות בתחתית הדרוג מאופיינות ברמה חברתית-כלכלית נמוכה ובהן רוב האוכלוסייה היא לא יהודית. מבין העיריות, בתל אביב-יפו ההכנסות העצמיות היוו 88.5% מהכנסות העירייה, בגבעת שמואל 82.8% ובהרצלייה 82.7%, בעוד שבקלנסווה הן היוו 23.2% בלבד מהכנסות העירייה וברהט היוו 27.0% מהכנסות העירייה.

ארנונה כללית⁵

הארנונה הכללית שנגבתה היוותה ב-2008 כ-60.7% מסך ההכנסות העצמיות בתקציב הרגיל של הרשויות המקומיות, קרוב לנתון שנרשם בשנת 2007 (59.4%).

ההכנסה הממוצעת מגביית ארנונה לנפש הסתכמה בשנת 2008 ב-2,223 ש"ח, ירידה ריאלית של 2.8% לעומת שנת 2007. ההכנסה הממוצעת מגביית ארנונה לנפש **בעיריות** הייתה 2,441 ש"ח, **במועצות מקומיות** 1,027 ש"ח **ובמועצות אזוריות** 2,267 ש"ח.

מבין העיריות, גבייה גבוהה של ארנונה מנפש נרשמה ברשויות בהן קיימת פעילות מסחרית אינטנסיבית (תל אביב-יפו – 5,912 ש"ח, אילת – 4,490 ש"ח) וברשויות המדרגות ברמה חברתית-כלכלית גבוהה (הרצלייה – 4,206 ש"ח ורמת השרון – 4,057 ש"ח).

הוצאות

סך כל ההוצאות בתקציב הרגיל של הרשויות המקומיות בשנת 2008 היה כ-41,170 מיליוני ש"ח, ירידה ריאלית של 2.0% בהשוואה לשנת 2007. (30,490 מיליוני ש"ח בעיריות, 5,305 מיליוני ש"ח במועצות מקומיות ו-5,376 מיליוני ש"ח במועצות אזוריות). אחוז ההוצאה בתקציב הרגיל מכלל התקציב (כולל תקציב פיתוח) ברשויות המקומיות היה 82% (בעיריות ובמועצות מקומיות 83% בכל אחת מהן, ובמועצות אזוריות 78% מכלל התקציב).

ההוצאה בתקציב הרגיל בערים מעל 200,000 תושבים: **תל אביב-יפו** 3,842 מיליוני ש"ח, **ירושלים** 3,194 מיליוני ש"ח, **חיפה** 1,970 מיליוני ש"ח, **ראשון לציון** 1,096 מיליוני ש"ח ו**אשדוד** 977 מיליוני ש"ח.

גירעון/עודף בתקציב הרגיל⁶

בשנת 2008 נרשם גירעון תקציבי ב-127 רשויות מקומיות (51% מסך כל הרשויות). זאת, לעומת 109 רשויות מקומיות שרשמו גרעון תקציבי ב-2007 (43% מסך כל הרשויות).

⁵ הארנונה הכללית נכללת בהכנסות העצמיות של הרשויות המקומיות, ונגבית עבור שימוש בנכסים כגון מגורים, עסקים, תעשייה ומלאכה, חקלאות וכו'. הנתון מתייחס לגביית ארנונה.

⁶ גירעון תקציבי- הינו ההפרש בין סך כל ההכנסות לבין סך כל ההוצאות.

הגדרות

נתוני ביצוע התקציב

ביצוע התקציב של הרשויות המקומיות כולל את התקציב הרגיל והתקציב הבלתי רגיל, בהתאם למקורות המימון ולייעוד ההוצאה.

התקציב הרגיל

א. הכנסות

ההכנסות בתקציב הרגיל מורכבות מהכנסות שוטפות הכוללת הכנסות עצמיות, השתתפות ממשלה מלוות והעברות.

הכנסות לפי מקור:

1. הכנסות עצמיות: הכנסות שהרשויות עצמן גובות מפרטים וממוסדות, כגון ארנונה כללית, אגרות תשלומים הנגבות בתמורה להפקה של תעודות שונות, שלטים ועוד, היטלים על תצרוכת, כגון היטל על בידור, מכסות מוועדים מקומיים (הכנסות המתקבלות מוועדים הנמצאים בתחומי המועצה האזורית), השתתפות כללית של מוסדות ותרומות, הכנסות מדמי שירות (הכנסות בתמורה לשירותים שונים שהרשות מעניקה לפרטים או לבעלי עסקים), הכנסות משכר לימוד, הכנסות מרכוש ומפעלים שבבעלות הרשות והכנסות ממכירות, השתתפות בעלים במימון עבודות פיתוח שעשתה עבורם הרשות המקומית.

2. **השתתפות ממשלה:** הממשלה משתתפת בתקציבי הרשויות המקומיות על-ידי השתתפות כללית (מענקים המחולקים בין הרשויות לפי מפתח מסוים, כגון כושר כלכלי של הרשות, מענקים מיוחדים הניתנים להקטנת הגירעון המצטבר של הרשות וכו'), ועל-ידי השתתפות מיועדת (השתתפות הממשלה במימון שירותים מסוימים שאותם נותנת הרשויות המקומיות. גובהה של השתתפות זו נקבע לפי מדדים שונים, שלפיהם משרדי הממשלה השונים מעבירים לרשויות כספים לאחזקת השירותים הללו).

ב. הוצאות

ההוצאות בתקציב הרגיל מורכבות מהוצאות לפעולות (שוטפות), הוצאות חד-פעמיות, פירעון מלוות וכו'. ניתן לסווג את ההוצאות לפי ייעודן: הוצאות המיועדות להנהלה כללית (הוצאות על מינהל הרשות, כגון מנגנון, מינהל הכספים, גזברות וגבייה), למימון (עמלות וריבית על משיכת יתר), לשירותים מקומיים, לשירותים ממלכתיים (כגון חינוך, רווחה), למפעלים וכו'.

עודף וגירעון

ההפרש בין סך כל ההכנסות לבין סך כל ההוצאות יוצר עודף או גירעון בתקציב הרגיל.

עודף/גירעון תקציבי: ההפרש בין סך כל ההכנסות (כולל מלוות) לבין סך כל ההוצאות.

אחוז שינוי ריאלי של המדד = היחס בין ממוצע מדד מחירים לצרכן בשנה השוטפת לבין ממוצע מדד מחירים לצרכן בשנה קודמת, המבוטא באחוזים.

חישוב אחוז השינוי הריאלי בוצע עבור הרשויות המקומיות שדיווחו בשתי השנים.